

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga suda mr. sc. Mirjane Juričić, predsjednice vijeća, Borisa Markovića i Blanše Turić, članova vijeća te više sudske savjetnice Tatjane Ilić, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatske narodne banke, Z., OIB: ..., protiv tuženika Povjerenika za informiranje, Z., uz sudjelovanje zainteresirane osobe D. N., novinara ... televizije, zastupanog po odvjetnici G. G. iz odvjetničkog društva G. & L., L. iz Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 20. listopada 2021.

p r e s u d i o j e

I. Tužbeni zahtjev se odbija.

II. Potvrđuje se rješenje Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, KLASA: UP/II-008-07/21-01/382, URBROJ: 401-01/10-21-4 od 1. lipnja 2021.

III. Nalaže se tužitelju da zainteresiranoj osobi D. N., novinaru ... televizije naknadi trošak odgovora na tužbu u iznosu od 3.125,00 kuna.

Obrazloženje

1. Osporenim rješenjem tuženika, u točki 1. izreke, poništava se rješenje tužitelja, broj: 805-II-1230/R-2021 od 15. ožujka 2021. Točkom 2. izreke rješenja odobrava se D. N. pravo na pristup preslikama sljedeći dokumenata:

- elektroničkoj poruci guvernera Hrvatske narodne banke od 28. ožujka 2017. godine upućenoj A. P. u 17:08 sati
- elektroničkoj poruci guvernera Hrvatske narodne banke od 28. ožujka 2017. godine upućenoj A. P. u 14:26 sati
- elektroničkoj poruci A. P. od 28. ožujka 2017. godine upućenoj guverneru Hrvatske narodne banke (2:46 PM)
- elektroničkoj poruci A. P. od 28. ožujka 2017. godine upućenoj guverneru Hrvatske narodne banke u 13:40 sati
- elektroničkoj poruci A. P. od 28. ožujka 2017. godine upućenoj guverneru Hrvatske narodne banke (1:08 AM)

- elektroničkoj poruci guvernera Hrvatske narodne banke od 28. ožujka 2017. godine upućenoj A. P. (12:12 AM)
- elektroničkoj poruci A. P. od 27. ožujka 2017. godine upućenoj guverneru Hrvatske narodne banke u 21:01 sati
- elektroničkoj poruci M. G. od 27. ožujka 2017. godine upućenoj guverneru Hrvatske narodne banke u 19:01 sati
- elektroničkoj poruci guvernera Hrvatske narodne banke od 27. ožujka 2017. godine upućenoj M. G. (08:09 PM)

- elektroničkoj poruci A. P. od 11. travnja 2017. godine upućenoj guverneru Hrvatske narodne banke u 13:23 sati
- elektroničkoj poruci A. P. od 11. travnja 2017. godine upućenoj guverneru Hrvatske narodne banke (09:54 AM)
- elektroničkoj poruci guvernera Hrvatske narodne banke od 11. travnja 2017. godine upućenoj A. P. (1:46 AM)
- elektroničkoj poruci A. P. od 11. travnja 2017. godine upućenoj guverneru Hrvatske narodne banke (01:01)
- elektroničkoj poruci A. P. od 11. travnja 2017. godine upućenoj guverneru Hrvatske narodne banke u 15.10 sati, uključujući i prezentaciju koja je prilog navedene elektroničke poruke

- elektroničkoj poruci A. P. od 10., travnja 2017. godine upućeno guverneru Hrvatske narodne banke (4:38 PM)
- elektroničkoj poruci guvernera Hrvatske narodne banke od 10. travnja 2017. godine upućenoj A. P. (9:43 PM)
- elektroničkoj poruci A. P. od 10. travnja 2017. godine upućenoj guverneru Hrvatske narodne banke u 21:06 sati
- elektroničkoj poruci guvernera Hrvatske narodne banke od 10. travnja 2017. godine upućenoj A. P. (8:41 PM)
- elektroničkoj poruci A. P. od 10. travnja 2017. godine upućenoj guverneru Hrvatske narodne banke u 09:18 sati
- elektroničkoj poruci guvernera Hrvatske narodne banke od 10. travnja 2017. godine upućenoj A. P. (7:46 PM)

- elektroničkoj poruci guvernera Hrvatske narodne banke od 23. svibnja 2017. godine upućenoj A. P. u 15:00 sati
- elektroničkoj poruci A. P. od 23. svibnja 2017. godine upućenoj guverneru Hrvatske narodne banke (2:46 PM)
- elektroničkoj poruci guvernera Hrvatske narodne banke od 23. svibnja 2017. godine upućenoj A. P. (2:23 PM)
- elektroničkoj poruci A. P. od 23. svibnja 2017. godine upućenoj guverneru Hrvatske narodne banke u 11.26 sati

- elektroničkoj poruci A. P. od 22. svibnja 2017. godine upućenoj guverneru Hrvatske narodne banke (6:45 PM)

Točkom 3. izreke rješenja nalaže se Hrvatskoj narodnoj banci da postupi sukladno točki 2. izreke ovog rješenja u roku od 8 dana od dana pravomoćnosti ovog rješenja.

2. Rješenjem tužitelja, Hrvatske narodne banke, poništenim točkom 1. izreke osporenog rješenja, odbijen je zahtjev D. N. za pristup informacijama od 14. studenog 2018. u dijelu u kojem traži službenu e-mail korespondenciju guvernera i/ili njegovih suradnika i predstavnika K. fonda u periodu od 1. veljače 2017. do 1. lipnja 2017.

3. Rješenje tuženika tužitelj pobija tužbom u cijelosti zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenih činjenica, pogrešne primjene pravnog propisa, povrede pravila postupka od utjecaja na rješavanje stvari, nedostatka razloga o odlučnim činjenicama i pitanjima nejasnih i međusobno proturječnih razloga navedenih u obrazloženju te razloga proturječnih dokazima u spisu, zbog čega se pobijano rješenje nije moglo ispitati.

3.1. Pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje i pogrešnu primjenu materijalnog propisa tužitelj obrazlaže tvrdnjama da se u konkretnom slučaju radi o informacijama koje predstavljaju poslovnu tajnu i koje su od strane vlasnika – K. fonda označene kao strogo povjerljive. Tužitelj svoje tvrdnje detaljno obrazlaže pri čemu citira odredbe Zakona o zaštiti tajnosti podataka i ponavlja navode i razloge iz dosadašnjeg postupka i upravnog spora. Tužitelj smatra da je tuženik pogrešno utvrdio činjenično stanje te da je pogrešno primijenio odredbe Zakona o zaštiti tajnosti podataka i Zakona o pravu na pristup informacijama kada je zaključio da se tražene informacije ne smatraju poslovnom tajnom.

3.2. Povrede pravila postupka od utjecaja na rješavanje stvari tužitelj obrazlaže postupkom tuženika koji ne navodi niti obrazlaže kojim se to razlozima i pravnim argumentima rukovodio prilikom zaključivanja da se ne radi o poslovnoj tajni, iako je to pravno odlučna činjenica za donošenje zakonite odluke. Ono što u postupovnom smislu predstavlja povredu odnosi se na činjenicu da je presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske na koju se tuženik poziva donesena u postupku u kojem je sud poništio rješenje tuženika i predmet vratio na ponovni postupak. Tužitelj je donio novo rješenje 15. ožujka 2021. u kojem je iznio i pravno obrazložio nove razloge zbog kojih se radi o poslovnoj tajni. Ti razlozi nisu bili predmetnom razmatranja niti tuženika, niti suda po prethodnom rješenju iz 2020. Tuženik se u ovom postupku poziva na svoje stavove i stanove suda zauzete u ranijem postupku, ali nije razmotrio nove navode i argumentaciju iznijetu u rješenju iz 2021.

3.3. Kao nedostatak razloga o odlučnim činjenicama i pitanjima, nejasnim i međusobno proturječnim razlozima u obrazloženju i proturječnim dokazima u spisu radi čega pobijano rješenje nije moguće ispitati tužitelj ponavlja navode iz obrazloženja svog rješenja i dosadašnjeg tijeka postupka. U tužbi iscrpno obrazlaže svoje navode radi kojih smatra da je zaključak tuženika da se ne radi o poslovnoj tajni i smatra tuženik propustio obrazložiti da je kraj takvog zaključka provođenje testa razmjernosti bilo bez predmetno za odlučivanje u drugostupanjskom postupku. U odnosu na prezentaciju koja je prilog poruci predstavnika K. fonda od 11. travnja 2017. smatra da se ne može utvrditi iz tuženikovog obrazloženja smatra li tuženik da ista predstavlja poslovnu tajnu ili ne.

3.4. Predlaže sudu da osporeno rješenje poništi.

4. Tuženik navode tužbe smatra neosnovanim i u potpunosti ostaje kod osporenog rješenja. U bitnom navodi da je pozivanje tužitelja na poslovnu tajnu, odnosno da bi oznake "povjerljivo i strogo povjerljivo" upućivale na odredbe članka 19. i 20. Zakona

o zaštiti podataka, tužitelj jasno uputio na presudu Visokog upravnog suda RH, poslovni broj: UsII-244/20 od 12. studenog 2020. u kojoj je sud zauzeo shvaćanje da u konkretnom slučaju nema mjesta primjeni članka 19. Zakona o zaštiti tajnosti podataka, kojim pravnim shvaćanjem je vezan. Tuženik smatra da u prvostupanjskom rješenju tužitelj u bitnom ne daje nikakve nove razloge koji nisu sadržani u rješenju od 3. siječnja 2020., što se može utvrditi usporedbom tih dvaju rješenja. Ponavljajući razloge iz obrazloženja osporenog rješenja, pri kojima u potpunosti ostaje, predlaže sudu da odbije tužbu i potvrdi osporeno rješenje.

5. Zainteresirana osoba u odgovoru na tužbu smatra istu u cijelosti neosnovanom s o obzirom da se ista temelji isključivo na iscrpnom ponavljanju paušalnih navoda koji nemaju uporišta u primjenjivim propisima, a u odnosu na koje navode je i u sudskoj praksi već zauzet jasan stav kako su isti pravno neosnovani. Navodi u bitnom da tužitelj inzinstira na svojim tumačenjima odredbe članka 19. Zakona o tajnosti podataka koju ispravno citira, ali pogrešno tumači. Zainteresirana osoba citira odredbu članka 19. navedenog Zakona i smatra da u konkretnom slučaju nisu ispunjene zakonom propisane pretpostavke koje moraju biti kumulativno ispunjene kako bi se tražene informacije mogle smatrati poslovnom tajnom. Čak i kada bi se navedene informacije smatrale poslovnom tajnom, što se izričito osporava, njihovo se ostvarivanje ne bi moglo smatrati nezakonitim ukoliko se radi o ostvarivanju prava na slobodu izražavanja misli, prava na pristup informacijama te slobodu izvještavanja u skladu sa Ustavnom Republike Hrvatske i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima kao i zakonom kojim se uređuje medijsko izvještavanje, a u skladu s poštovanjem slobode i pluralizma medija, a sve to u svrhu zaštite javnog interesa. S tim u vezi obrazlaže da je zahtjev za pristup informacijama postavljen u javnom interesu s ciljem istraživanja aktivnosti Hrvatske narodne banke kao središnje banke, obzirom da nije uobičajeno, a ni primjereno da guverner središnje banke neke članice EU nakon e-maila neimenovane osobe iz L. održi seriju sastanaka s mlađim analitičarem malog fonda rizičnog kapitala kakve kolokvijalno u javnosti nazivaju lešinarskim fondovima. Upravo je navedeno javni interes zbog kojeg se i bilo kakvo iznošenje navodne poslovne tajne ne može smatrati nezakonitim, iako je jasno da u konkretnom slučaju zatražene informacije ne predstavljaju poslovnu tajnu. Prihvaćajući u cijelosti navode iz obrazloženja osporenog rješenja tuženika, zainteresirana osoba predlaže sudu da tužbeni zahtjev odbije kao neosnovan uz nadoknadu troškova za sastav odgovora na tužbu u iznosu od 3.125,00 kuna.

6. Tužbeni zahtjev nije osnovan.

7. Odlučujući o osnovanosti tužbe, sukladno odredbi članka 31. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17. - dalje: ZUS), ovaj Sud je utvrdio da osporenim rješenjem tuženika nije povrijeđen zakon tužitelju na štetu pa je tužbeni zahtjev valjalo odbiti kao neosnovan.

8. Uvidom u spis predmeta dostavljen sudu uz odgovor na tužbu proizlazi da je osporeno rješenje tuženika doneseno u ponovljenom postupku u izvršenju presude ovoga Suda, poslovni broj: UsII-244/20-8 od 11. studenog 2020., kojom je poništeno ranije rješenje tuženika, KLASA: UP/II-008-07/20-01/70, URBROJ: 401-01/10-20-2 od 6. srpnja 2020.

9. Prema odredbi članka 58. stavka 1. ZUS-a ako sud utvrdi da je pojedinačna odluka javnopravnog tijela nezakonita, presudom će usvojiti tužbeni zahtjev i poništiti pobijanu odluku i sam riješiti stvar, osim kada to ne može učiniti s obzirom na prirodu stvari ili je tuženik rješavao po slobodnoj ocjeni.

10. Prema odredbi članka 81. stavka 2. ZUS-a u izvršenju presude tuženik, odnosno tijelo nadležno za izvršenje, obvezno je postupiti sukladno izreci presude najkasnije u roku od 60 dana od dana dostave pravomoćne presude, pri čemu je vezan pravnim shvaćanjima i primjedbama suda.

11. Tuženik je nakon zaprimanja citirane presude uvažio žalbu D. N. i poništio rješenje tuženika, broj: 805-II-1126/R-2020 od 3. siječnja 2020. godine, kojim je odbijen zahtjev za pristup informacijama podnesen 14. studenog 2018. te je predmet vratio na ponovno odlučivanje tužitelju uz uputu da je u ponovnom postupku dužan utvrditi sve činjenice koje su važne za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja te ih prikazati u spisima predmeta i potkrijepiti odgovarajućim dokazima, pri čemu ga se uputilo na stavove iz obrazloženja naprijed navedene presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske.

12. Presudom ovoga Suda posl. br. UsII-244/20-8 od 11. studenog 2020. prihvaćena su kao nesporna utvrđenja tuženika iz rješenja KLASA: UP/II-008-07/20-01/70, URBROJ: 401-01/10-20-2 od 6. srpnja 2020. godine:

- da nema mjesta primjeni članka 19. i 20. Zakona o zaštiti tajnosti podataka ("Narodne novine" 108/96.),

- da nema mjesta primjeni članka 207. Zakona o kreditnim institucijama ("Narodne novine", broj: 159/13 – 15/18),

- da nema mjesta primjeni članka 53. Zakona o hrvatskoj banci ("Narodne novine", broj: 75/08 – 108/20),

- da nema razloga za primjenu članka 15. stavka 5. Zakona o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine", broj: 25/13 ., i 85/15), te

- da se u konkretnom slučaju radi o informaciji u smislu članka 5. točke 3. Zakona o pravu na pristup informacijama pa da je stoga tuženik bio dužan donijeti odluku o žalbi protiv rješenja tužitelja kojim je odbijen zahtjev zainteresirane osobe u skladu s odredbom članka 25. stavka 7. Zakona o pravu na pristup informacijama.

13. Tužitelj je neovisno o uputi tuženika i stavova suda izraženih u citiranoj presudi donio 15. ožujka 2021. godine rješenje kojim je ponovno odbio zahtjev zainteresirane osobe za pristup traženim informacijama uz identičnu argumentaciju kakva je dana i u ranijem rješenju od 3. siječnja 2020.

14. Tuženik je u povodu žalbe zainteresirane osobe, sukladno pravnom shvaćanju i uputi ovog Suda, poništio rješenje tužitelja od 15. ožujka 2021., odobrio zainteresiranoj osobi – novinaru D. N. pristup traženim informacijama taksativno navedenim u točki 2. izreke osporenog rješenja te je tužitelja obvezao da mu omogući pristup navedenim informacijama u roku od 8 dana od dana pravomoćnosti rješenja, pravilno se pozivajući na članak 117. stavak 1. Zakona o općem upravnom postupku ("Narodne novine", 47/09) i članak 25. stavak 7. Zakona o pravu na pristup informacijama.

15. Tuženik je u obrazloženju osporenog rješenja detaljno analizirao sve (ponovljene) navode tuženika vezane uz ograničenje pristupa informacijama radi primjene instituta poslovne tajne, te je na iste detaljno i argumentirano odgovorio pravilno se pozivajući na mjerodavne odredbe Zakona o zaštiti tajnosti podataka koju argumentaciju, ponovo, prihvaća i ovaj Sud.

16. Prema ocjeni Suda pravilno je zaključio tuženik da tužitelj u rješenju od 15. ožujka 2021. godine nije iznio nikakve nove razloge radi kojih bi se shvaćanja suda zauzeta u ranijoj presudi mogla dovesti u sumnju.

17. Nakon uvida u cjelokupni spis predmeta, kao i nakon uvida u tražene informacije, sud ponavlja da, imajući u vidu da je cilj Zakona o pravu na pristup informacijama omogućiti i osigurati ostvarivanje ustavnog prava na pristup informacijama, kao i na ponovnu uporabu informacija fizičkim i pravnim osobama putem otvorenosti i javnosti djelovanja tijela javne vlasti, te da u predmetnom slučaju ne postoje pretpostavke za nepriznavanje odnosno ograničavanje toga prava u smislu članka 15. navedenog Zakona, kao i da je pristup traženim informacijama od strane zainteresirane osobe kao novinara u javnom interesu, to je tužbeni zahtjev tužitelja valjalo odbiti u cijelosti kao neosnovan.

18. Trebalo je stoga, temeljem članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima odlučiti kao u izreci presude.

19. Odluka o priznavanju troška odgovora na tužbu temelji se na odredbi članka 79. stavka 4. ZUS-a.

U Zagrebu, 20. listopada 2021.

Predsjednica vijeća
mr. sc. Mirjana Juričić, v.r.